



Handläggare: Marie Broberg
Telefon: 08 508 14 050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2011-2015 - remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till kommunstyrelsen.

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Elisabeth Richter Hagert
Avdelningschef Förskola och Fritid

Sammanfattning

Ett förslag till biblioteksplan för Kulturförvaltningens biblioteksverksamhet och skolbibliotek inom grund- och gymnasieskola har tagits fram inom ramen för ett särskilt utvecklingsprojekt inom Stockholms stadsbibliotek. Planen är uppbyggd efter stadens visionsdokument Vision 2030 och innehåller ett antal utmaningar samt strategiska utvecklingsområden. Förvaltningen anser att förslaget till strategisk plan för biblioteken är bra. Den är mycket översiktlig, men förvaltningen utgår från att den kommer att konkretiseras i och med den efterföljande strukturplanen. Förvaltningen önskar dock att planen bör kompletteras med att samarbetet bör utvecklas med förskolorna. I det arbetet är bokbussar ett utmärkt komplement för att komma i nära kontakt med förskolorna.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av staben i samarbete med avdelningen Förskola och Fritid.

Bakgrund

Ett förslag till biblioteksplan för Kulturförvaltningens biblioteksverksamhet och skolbibliotek inom grund- och gymnasieskola har tagits fram inom ramen för ett särskilt utvecklingsprojekt inom Stockholms stadsbibliotek. Biblioteksplanen ska följas av en strukturplan som ser över biblioteksstrukturen i staden, med utgångspunkt i de utmaningar som beskrivs här. Förslaget ersätter den befintliga planen "Bibliotek i rörelse – en strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2006 – 2010" och är nu ute på remiss och ska besvaras till kommunstyrelsen innan 1 oktober 2011.

Ärendet

Förslaget till biblioteksplan är uppbyggd efter stadens visionsdokument Vision 2030; Innovativt och växande, Mångsidig och upplevelserik samt Medborgarnas Stockholm.

Innovativt och växande

Stadens bibliotek ska välkomna samarbete för innovation och växande, inom och utanför stadens verksamheter, med organisationer, företag och användare som bidrar till ökat kunskapsutbyte, verksamhetsutveckling, bättre resursutnyttjande och nya intäkter inom ramen för verksamhetsuppdraget. Samarbetet mellan skola och stadens bibliotek är en viktig del av skolans arbete med läsutveckling, och i det fyller skolbiblioteken en viktig roll. Biblioteken ska bidra till ökad digital delaktighet och erbjuda möjlighet till digitala kunskaper.

En av de största utmaningar som biblioteken ställts inför under senare tid är den snabba utvecklingen inom informations- och kommunikationsteknikens område. Skolbiblioteksverksamheten behöver utvecklas avseende kunskap om nya former av lässtöd, informationssökning och tillgång till kompensatoriska verktyg. Biblioteken ska fortlöpande följa och inspirera till utveckling, vilket innebär att verksamheten långsiktigt behöver planera resurser för utvecklingsarbete vad gäller metoder, kompetens och teknik.

Exempel på utmaningar:

- Biblioteken ska uppmuntra till ökat läsande och fler boklån
- Bibliotek ska nå fler människor och nya besökar- och användargrupper
- Biblioteken ska spela roll för ökad digital dialog delaktighet i samhället

Mångsidig och upplevelserik

Biblioteken finns på många platser runt om i staden, men även på nätet via dator eller mobil. Både det fysiska och det virtuella biblioteket ska vara välkomnande,

angeläget, tillgängligt, synligt och samtida. Bibliotek ska finnas där stockholmarna finns i sin vardag och vara öppna när stockholmarna har tid att besöka dem. Elever ska ha tillgång till biblioteksverksamhet på eller i omedelbar närhet till skolan. Bibliotek ska även ha verksamhet öppen på kvällar och helger och kunna flytta ut till platser där stockholmarna vistas. Mobil verksamhet som biblioteksbussar ska utvecklas som komplement till annan verksamhet och även verka uppsökande för dem som har svårt att röra sig över staden. Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas särskild leverans och återlämningservice.

Exempel på utmaningar:

- Stockholmarna ska uppleva att biblioteken och bibliotekstjänsterna är mer angelägna och tillgängliga
- Biblioteken ska fortsätta att arbeta för mötet mellan människor och böcker, med hög kvalitet, med bredd, djup och spets
- Stockholmarna ska långsiktigt tillförsäkras fortsatt fri tillgång till böcker, oavsett medieform

Medborgarnas Stockholm

Biblioteken ska ha en angelägen och tillgänglig service och verksamhet av hög kvalitet samt vara effektiva och långsiktigt hållbara, både när det gäller ekonomi och resursanvändning. Alla medier och all kompetens ska delas så att de är tillgängliga för besökarna på varje bibliotek. Synpunkter och önskemål ska tas tillvara och leda till en bättre verksamhet. Biblioteken ska också uppmuntra och underlätta för stockholmarna att aktivt ta del i utformandet av bibliotekens verksamhet och innehåll. Framförallt barn och ungdomar ska inbjudas till att bedriva verksamhet i samverkan med biblioteken. Utbudet av medier, program och evenemang ska vara möjligt att påverka. På biblioteken ska även genomföras planerade möten på initiativ av medborgare eller biblioteket självt.

Exempel på utmaningar:

- Stockholmarnas behov, intressen och krav ska mötas i program, medieutbud och kompetens
- Biblioteken ska öppna sig som arena för fler aktörer
- Biblioteken ska arbeta för demokrati och yttrandefrihet i praktiken

Strategiska utvecklingsområden för stadens bibliotek

För att klara de utmaningar som formuleras i biblioteksplanen behöver stadens biblioteksverksamheter sätta fokus på ett antal centrala utvecklingsområden;

1. Utveckla dialogen med besökare och användare

Biblioteken behöver utveckla strukturer för kontinuerliga samtal och undersökningar bland befintliga och potentiella besökare och användare om förväntningar och resultat. Kunddialogen ska utvecklas och bemötandet ska vara professionellt utifrån besökarnas förutsättningar. Det innebär att personal behöver träning i kommunikation med de olika målgrupperna.

2. Samarbete mellan stadens bibliotek och skolan

Drivkrafter som lust och nyfikenhet ska tillvaratas för att bidra till barns och ungdomars lärande och utveckling. Dialogen har sin utgångspunkt i stadens strategiska plan för barn och ungdomskultur "Kultur i ögonhöjd". Syftet är att nå fler barn och ungdomar och att stimulera till läsning.

3. Lyhörd och nyfiken organisationskultur

Biblioteken ska vara nyfikna på omvärlden och besökarnas förväntningar, såväl på ledningsnivå som i medarbetarnas förhållningssätt och arbetsmetoder för ständiga förbättringar.

4. Kompetens som möter verksamhetens behov

Biblioteken ska under de närmaste åren hitta former för en kompetensförsörjning som motsvarar de krav som verksamheten behöver i takt med en kontinuerlig förändringsprocess. Medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling genom att tillföra ny kompetens vid nyrekrytering, genom att köpa tjänster eller tillföra andras kompetens genom samverkan.

5. Prioritera genom att inkludera

Biblioteken har till uppgift att ge särskilt stöd till dem som behöver det mest. Biblioteket ska alltid utgå från besökarens och användarens unika behov, men även från behov hos de som ännu inte hittat till biblioteken. Det kan vara att t ex betrakta biblioteket ur ett barns eller en synskadads perspektiv.

6. Ekonomiska resurser för utveckling

Ett bibliotek i rörelse behöver kontinuerligt avsätta resurser för utvecklingsarbete. Det innebär såväl effektiviseringar samt att tillföra nya intäkter genom t ex samverkan med andra.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att förslaget till strategisk plan för biblioteken är bra. Den är mycket översiktlig, men förvaltningen utgår från att den kommer att konkretiseras i och med den efterföljande strukturplanen. Förvaltningen önskar dock att planen bör kompletteras med att samarbetet bör utvecklas med förskolorna. I det arbetet



är bokbussar ett utmärkt komplement för att komma i nära kontakt med förskolorna.

Bilaga

Förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2011 – 2015, dnr 328-1296/2011, 2011-07-05.